

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	DUŠEVNO ZDRAVJE
Course title:	MENTAL HEALTH

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Zdravstvena nega, 2. stopnja	/	2.	4.
Nursing Care Master's study programme	/	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni predmet/selective subject

Univerzitetna koda predmeta / University course code: IP-MAG-04

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical practice	Druge oblike študija Other study forms	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	20	/	/	/	100	5

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Radojka Kobentar / Assist. Prof. Radojka Kobentar, RN, PhD

Jeziki / Predavanja / Lectures: Slovenski jezik / Slovene language
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski jezik / Slovene language

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

- Ni pogojev.

Prerequisites:

- No prerequisites.

Vsebina:

- Sistemski pogled na duševno zdravje skozi življenjski cikel (psihologija, sociologija, antropologija, filozofija, ekonomija);
- Razvojni kontinuum duševno zdravje versus duševna bolezen;
- Zakonske podlage, družbeni konsenz in obravnava oseb s težavami v duševnem zdravju (zakoni, razvoj prakse, dokazi iz prakse);
- Promocija duševnega zdravja skozi življenjski cikel (otročstvo, adolescenca, odraslost, starost) na različnih nivojih zdravstvenega varstva;
- Medicinska diagnostika, terapija in dokumentacija pri obravnavi oseb /- pacientov s težavami v duševnem zdravju (sodelovanje, komunikacija, smernice, protokoli);
- Aktivnosti in/ali intervencije zdravstvene nege in obravnave oseb/- pacientov s

Content (Syllabus outline):

- A systemic view on mental health throughout the life cycle (psychology, sociology, anthropology, philosophy, economics);
- Developmental continuum mental health versus mental illness;
- Legal basis, social consensus and treatment of persons with mental health problems (laws, development of practice, evidence from practice);
- Promotion of mental health throughout the life cycle (childhood, adolescence, adulthood, old age) at different levels of health care;
- Medical diagnostics, therapy and documentation in the treatment of persons/patients with mental health problems (cooperation, communication, guidelines, protocols);
- Activities and/or interventions of nursing care and treatment of persons/patients with mental health problems (planning, implementation and evaluation);

<p>težavami v duševnem zdravju (načrtovanje, izvajanje in evalvacija);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raziskovanje na področju klinične prakse, okolij in zdravljenja oseb/ - pacientov s težavami v duševnem zdravju; • Socialna podpora kot zaščitni dejavnik duševnega zdravja; • Staranje populacije v korelaciji z odkloni v duševnem zdravju; • Ranljive skupine (migranti, begunci, brezdomci, priseljenci, brezposelni) in duševno zdravje; • Perinatalno duševno zdravje žensk; • Emocionalni razvoj in regulacija čustev otrok in mladostnikov – napovedni dejavniki duševnega zdravja; • Indikatorji duševnega zdravja odraslih (živiljenjski slog, delovni status, socialna ranljivost); • Odvisnost od psihoaktivnih snovi in težave z duševnim zdravjem; • Multimorbidnost kot dejavnik tveganj za motnje v duševnem zdravju; • Dejavniki dobrega duševnega zdravja starejših (socialna mreža, partnerski odnosi, transcendenca); • Teoretični model gerontotranscendence podporni steber zdravega staranja; • Interpersonalni terapevtski odnos in komunikacijski procesi ključna elementa v zdravstveni obravnavi oseb/-pacientov z duševno motnjo; • Kriteriji kakovosti in standardi obravnave motenj v duševnem zdravju; • Svetovalne in psihoedukativne tehnike dela v zdravstveni obravnavi oseb /- pacientov s težavami v duševnem zdravju • Vedenjsko kognitivne tehnike pri delu z osebami/- pacienti s težavami v duševnem zdravju; • Podporni in v resurse usmerjeni terapevtski modeli v zdravstveni obravnavi oseb/-pacientov z duševno motnjo; • Podpora odraslim z multimorbidnostjo in težavami v duševnem zdravju na primarni ravni zdravstvenega varstva (Centri za duševno zdravje odraslih); • Socialna integracija oseb/-pacientov s težavami v duševnem zdravju – asistiranje življenje v skupnosti; • Zagovorništvo – podpora osebam/-pacientom s težavami v duševnem zdravju;	<ul style="list-style-type: none"> • Research in the field of clinical practice, environments and treatment of persons/patients with mental health problems; • Social support as a protective factor in mental health; • Population aging in correlation with deviations in mental health; • Vulnerable groups (migrants, refugees, homeless, immigrants, unemployed) and mental health; • Perinatal mental health of women; • Emotional development and regulation of emotions in children and adolescents – predictive factors of mental health; • Indicators of mental health of adults (lifestyle, work status, social vulnerability); • Addiction to psychoactive substances and mental health problems; • Multimorbidity as a risk factor for mental health disorders; • Factors of good mental health of the elderly (social network, intimate relationships, transcendence); • The theoretical model of gerontotranscendence, a supporting pillar of healthy aging; • Interpersonal therapeutic relationship and communication processes are key elements in the healthcare treatment of persons/patients with mental disorders; • Quality criteria and standards for the treatment of mental health disorders; • Counselling and psychoeducational work techniques in the medical treatment of persons/patients with mental health problems • Behavioral cognitive techniques when working with persons/patients with mental health problems; • Supportive and resource-oriented therapeutic models in the health care treatment of persons/patients with mental disorders; • Support for adults with multimorbidity and mental health problems at the primary level of health care (Adult Mental Health Centers); • Social integration of persons/patients with mental health problems - assisted living in the community; • Advocacy – support for persons/patients with mental health problems; • Critical consideration of key ethical concepts and dilemmas (practice reflection, use of
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Kritična obravnava ključnih etičnih konceptov in dilem (refleksija prakse, uporaba prisile, omejitve svobode, prikrajšanje za stike); • Sindrom izgorelosti in vpliv stresnih dejavnikov v službah za duševno zdravje; • Supervizija – podpora zaposlenim v službah za duševno zdravje; • Bližnji in svojci kot partnerji pri obravnavi oseb/-pacientov s težavami v duševnem zdravju; • Učinkovita komunikacija med člani zdravstvenega in multidisciplinarnega tima (elementi, kanali, modeli, ovire, zagovornišvo, izboljšanje klinične prakse); • Pisanje načrtov obravnave oseb/-pacientov s težavami v duševnem zdravju v različnih okoljih (ambulanta, klinika, oddelek, skupnost, domače okolje); • Predstavitve in delo na primerih iz prakse • Seminarska naloga na izbrano temo	<p>coercion, restrictions on freedom, deprivation of contacts);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burnout syndrome and the impact of stress factors in mental health services; • Supervision – support for the employees in mental health services; • Relatives and close ones as partners in the treatment of persons/patients with mental health problems; • Effective communication between members of the healthcare team and multidisciplinary team (elements, channels, models, barriers, advocacy, improvement of clinical practice); • Writing treatment plans for persons/patients with mental health problems in different environments (outpatient clinic, department, community, home environment); • Presentation and work on examples from practice • Seminar assignment on a selected topic
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ul style="list-style-type: none">
• Handbook of Mental Health and Aging 3rd Edition - April 11, 2020 Write a review Editors: Nathan Hantke, Amit Etkin, Ruth O'Hara eBook ISBN: 9780128004937 Hardcover ISBN: 9780128001363 https://www.elsevier.com/books/handbook-of-mental-health-and-aging/hantke/978-0-12-800136-3
• Interpersonal Relationships Professional Communication Skills for Nurses 8th Edition - February 2, 2019 Write a review Authors: Elizabeth Arnold, Kathleen Boggs Paperback ISBN: 9780323544801 eBook ISBN: 9780323635875 https://www.elsevier.com/books/interpersonal-relationships/arnold/978-0-323-54480-1
--

Cilji in kompetence:

<ul style="list-style-type: none">
• Prepoznavanje vedenjsko čustvenih in drugih odklonov pri učinkovitem funkcioniranju in ravnanju oseb/ -pacientov s težavami v duševnem zdravju v različnih okoljih.
• Razumevanje potreb oseb s težavami v duševnem zdravju in njihovih bližnjih za usklajeno in učinkovito delovanje v skupnosti in družbi.
• Pridobitev razširjenih kompetenc za sistemski pristop in integrirano obravnavo oseb z duševnimi motnjami v družbi na vseh ravneh zdravstvenega in socialnega varstva.
--

Objectives and competences:

<ul style="list-style-type: none">
• Recognition of behavioral, emotional and other deviations in the effective functioning and behavior of persons/patients with mental health problems in various environments.
• Understanding the needs of people with mental health problems and their close ones for coordinated and effective functioning in the community and society.
• Acquisition of expanded competencies for a systemic approach and integrated treatment of persons with mental disorders in society at all levels of health and social care.
--

Predvideni študijski rezultati/učni izidi:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študent:

- Prepoznavna in razlikuje težave v duševnem zdravju, ustrezno pristopa k problemom uporablja primerne in prilagojene, k osebi/-pacientu, usmerjene na dokazih temelječe rešitve.
- Zagovarja in spoštuje dostojanstvo, avtonomijo in pravice oseb /-pacientov s težavami v duševnem zdravju, jim razloži namen, aktivnosti /-in intervencije v procesu obravnave ter jih spodbuja k aktivnemu sodelovanju.
- Odgovorno analizira in ugotavlja probleme v zvezi z duševnim zdravjem, z osebo/-pacientom iščeta primerne resurse za obvladovanje težav ter načrtujeta aktivnosti /-intervencije obravnave.
- Profesionalno vrednoti in spoštljivo sprejema bližnje in svojce kot partnerje v procesu obravnave z upoštevanjem izražene volje oseb s težavami v duševnem zdravju (prepoved in odklon stikov, podpis pisne izjave).
- Prepoznavna kulturne, religiozne, duhovne in etnične posebnosti in vrednote oseb s težavami v duševnem zdravju in jih uspešno integrira v proces terapevtskega in sodelovalnega odnosa.
- Kontinuirano preverja izvajanje standardov in protokolov, analizira, vrednoti in izboljšuje kazalnike kakovosti ter kritično presoja raziskovalne dosežke na področju duševnega zdravja.
- Vrednoti in analizira dejavnike izgorelosti pri sebi in sodelavcih v timu z aktivnim iskanjem podpornih aktivnosti in možnosti.
- Konstruktivno sodeluje v zdravstvenem in multidisciplinarnem timu, asertivno komunicira in podaja argumentirane predloge za izboljšave pri delu.

The student will be able to:

- Recognize and differentiate between mental health problems, approach the problems appropriately and use appropriate and adapted, person/patient-oriented, evidence-based solutions.
- Defend and respect the dignity, autonomy and rights of persons/-patients with mental health problems, explain to them the purpose, activities/-and interventions in the treatment process and encourage them to actively participate.
- Responsibly analyse and identify problems related to mental health, search for appropriate resources with the person/patient to manage problems, and plans treatment activities/interventions.
- Professionally value and respectfully accept close ones and relatives as partners in the treatment process, considering the expressed will of persons with mental health problems (prohibition and rejection of contacts, signing a written statement).
- Recognize the cultural, religious, spiritual and ethnic peculiarities and values of persons with mental health problems and successfully integrate them into the process of a therapeutic and collaborative relationship.
- Continuously check the implementation of standards and protocols, analyse, evaluate and improve quality indicators and critically assess research achievements in the field of mental health.
- Evaluate and analyse the factors of burnout in himself and his team colleagues by actively searching for support activities and possibilities.
- Participate constructively in a healthcare and multidisciplinary team, communicate assertively and makes well-argued proposals for improvements at work.

Metode poučevanja in učenja:

Učne metode:

- Klasična in interaktivna predavanja;
- Razlaga in diskusija;
- Individualno delo in delo v mali skupini;
- Metoda samorefleksije – samovalidacije,
- Študija primera;
- Metoda opazovanja;
- Metoda pisnih del ali pisanja;
- Metoda ovrednotenja del.

Learning and teaching methods:

Learning methods:

- Classic and interactive lectures;
- Explanation and discussion;
- Individual work and work in a small group;
- Method of self-reflection - self-validation,
- Case study;
- Method of observation;
- Method of written works or writing;
- Method of evaluation of works

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<ul style="list-style-type: none"> • 80 % prisotnost na obveznih seminarских vajah. • Aktivno sodelovanje v skupini in delo na individualnem načrtu obravnave osebe s težavo v duševnem zdravju; • Predstavitve študije primera/ individualno delo; • Ocena izdelane seminarске naloge na izbrano temo./ individualno delo • Ocenjevalna lestvica ECTS: nezadostno (1-5), zadostno 6, dobro 7, prav dobro 8, prav dobro 9, odlično 10.	10 % 20 % 70 %	<ul style="list-style-type: none"> • 80% attendance at mandatory seminars. • Active participation in a group and work on an individual treatment plan for a person with a mental health problem; • Case study presentation/ individual work; • Assessment of the completed seminar assignment on the selected topic/ individual work • Grading scale ECTS: insufficient (1-5), satisfactory (6), good (7), very good (8), very good (9), and excellent (10).

Reference nosilca / Lecturer's references:

doc. dr. Radojka Kobentar je več kot tri desetletja poklicno delovala na področju zdravstvene nege v Psihiatrični kliniki Ljubljana. Klinično delo na vseh enotah klinike je dopolnila s pedagoškimi znanji in je na kliniki, kot prva v Sloveniji, pripravila program funkcionalnega izobraževanja iz psihiatrične zdravstvene nege, ki so se ga v desetletju udeleževali medicinske sestre, zdravstveni tehniki, in sodelavci v zdravstvu in socialnem varstvu iz Slovenije. Leta 2009 je izšel tudi Priročnik Zdravstvena nega in duševno zdravje, kjer je Radojka Kobentar sodelovala kot urednica in avtorica več strokovnih prispevkov. Za inovativno razvojno raziskovalno in pedagoško delo v zdravstveni negi je na kliniki prejela več nagrad in priznanj. Radojka Kobentar je dobitnica Zlatega znaka Zbornice Zveze Slovenije in Srebrnega znaka Društva medicinskih sester babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, kjer aktivno sodeluje v izobraževalno raziskovalni skupini. Sedaj je aktivna sodelavka na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin, nosilka in predavateljica predmeta Zdravstvena nega starostnika z gerontologijo ter mentorica študentom zdravstvene nege na prvi in drugi stopnji študija. Leta 2022 je sodelovala z delavnicami in predavanji v dvodnevem v programu MIRA v okviru projekta NIJZ-a na primarnem nivoju zdravstvenega varstva (Centri za duševno zdravje odraslih). Raziskovalno se ukvarja s preučevanjem potreb starostnikov, še posebej tistih obolelih za demenco ter oseb z duševnimi težavami in izboljšanjem pogojev dela zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi.

1. KOBENTAR, Radojka. Rezultati presejalnega testa za depresivnost pri starostnikih živečih v domačem okolju = The results of a screening test for depression in the elderly living at home. V: SKELA-SAVIČ, Brigita (ur.), HVALIČ TOUZERY, Simona (ur.). Kontinuiran razvoj zdravstvene nege in njen prispevek k promociji zdravja : zbornik predavanj z recenzijo: 10. mednarodna znanstvena konferenca, 8. in 9. junij 2017, Bled = Continuous development of nursing in society and its contribution to health promotion : proceedings of lectures with peer review : 10th International Scientific Conference, 8th and 9th June 2017, Bled, Slovenia. Jesenice: Angela Boškin Faculty of Health Care: = Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin, 2017. Str. 161-167, tabele. ISBN 978-961-6888-30-1. [COBISS.SI-ID 1024213550]
2. KOBENTAR, Radojka, KUSIČ, Zoran. Uživanje alkohola med starostniki v domačem okolju : rezultati presejalnega testa SMAST-G = Alcohol consumption among the elderly living at home : results of the SMAST-G screening test. Obzornik zdravstvene nege : strokovno glasilo Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. 2017, letn. 51, št. 2, str. 134-142, tabele. ISSN 1318-2951. <https://obzornik.zbornica-zveza.si/index.php/ObzorZdravNeg/article/view/153>, <https://doi.org/10.14528/snr.2017.51.2.153>, DOI: 10.14528/snr.2017.51.2.153.[COBISS.SI-ID 526543641]
3. KOBENTAR, Radojka. Življenjski slog in obvladovanje zdravstvenih tveganj : naloge starostnikov v domačem okolju = Lifestyle and health risk management : tasks for the elderly in the home environment. V: PESJAK, Katja (ur.), PIVAČ, Sanela (ur.). 12. mednarodna znanstvena konferenca Izzivi in potrebe družbe na področju preventive in promocije zdravja na vseh ravneh zdravstvenega varstva, Hotel Astoria Bled, 6. junij 2019 = 12th International Scientific Conference Challenges and Needs of the Society in the Area of Prevention and Promotion of Health at all Levels of Health Care, Hotel Astoria Bled, 6th June 2019. Jesenice: Angela Boškin Faculty of Health Care: = Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin, 2019. Str. 208-217. ISBN 978-961-6888-41-7. [COBISS.SI-ID 1024347438]
4. KOBENTAR, Radojka, ROLJIČ, Slavica. Percepcija odnosov med zaposlenimi in stanovalci v socialno varstvenih institucijah - presejanje z lestvico AAS = Perception of Relations between Employees and residents in social care institutions - an AAS screening. V: PESJAK, Katja (ur.), MLAKAR, Saša (ur.). 13. mednarodna znanstvena

konferenca, 24. september 2020, ZOOM = 13th International Scientific Conference, 24th September 2020, ZOOM : odgovornosti zdravstvene politike in zdravstvenega managementa za zadržanje in razvoj kadrov v zdravstveni negi in drugih zdravstvenih strokah - 2020, mednarodno leto medicinskih sester in babic = responsibilities of health policy-makers and managers for the retention and development of nurses and other healthcare professionals - 2020: International year of the nurse and the midwife : zbornik predavanj z recenzijo = proceedings of lectures with peer review. Jesenice: Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin: Angela Boškin Faculty of Health Care, 2020. Str. 108-115. ISBN 978-961-6888-47-9. https://www.fzab.si/uploads/file/2020_FZAB_%2013_MZK_zbornik_proceedings.pdf. [COBISS.SI-ID 36022275]

5. BLAGOJEVIĆ Ljiljana, KOBENTAR Radojka.2021. Stiske zaposlenih v oskrbi starostnikov z okužbo s covidom-19. Kakovostna starost, 24(4), pp. 3-18. (ni še vpisano v COBBIS-u).